

Časopis

Letnik X, številka XXI, november 2025

Četrtna skupnost
Polje

Mestna občina
Ljubljana

Spoštovane krajanke in krajanj
Četrtna skupnost Polje,
živimo na vzhodnem delu
Ljubljane, kjer imamo edinstveno
priložnost za stik z naravo. Vabijo
nas številne poti: v Zajčjo dobrovo,
na Debni vrh in druge kašelske
hribe, pa tudi ob reki Savi in
Ljubljanici, ki nudita obilo možnosti
za raziskovanje in sprostitev.

Če je še pred leti veljalo, da je
naša četrtna skupnost nekoliko
zapostavljena, lahko danes z
veseljem priznamo, da se položaj
vztrajno izboljšuje. V Zalogu
smo pridobili Center Zalog z
moderno knjižnico, dvorano za
prireditve in glasbeno šolo. V
Polju stoji novo pokopališče,
namenjeno tudi občanom
drugih delov Ljubljane. Posebno
smo ponosni na Kopališče
Vevče – našo najnovejšo
pridobitev, ki ponuja notranji
in zunanje bazene ter prijeten
prostor za rekreacijo.

Veliko skrb posvečamo tudi našim
najmlajšim. V četrtni skupnosti
delujeta dva vrtca – Pedenjped
in Miškolin –, katerih oddelki so
polno zasedeni, saj se k nam
priseljuje vse več mladih družin.
Temu botrujejo tudi dostopnejše
cene nepremičnin v primerjavi
z drugimi deli Ljubljane. Poleg
tega imamo kar štiri osnovne
šole – v Polju, Kašlju, Zadobrovi
in Zalogu –, ki se aktivno
vključujejo v življenje kraja.

Naša povezanost se lepo kaže v
skupnih projektih, kot je evropski
teden mobilnosti, v katerem
skupaj z vrtci in šolami spodbujamo
otroke k trajnostnemu načinu
razmišljanja in jih osveščamo o
varnosti v prometu. Prav tako se
vsako leto 24. maja veselimo
Dneva Četrtna skupnosti Polje v
Zajčji dobri, kjer se nam poleg
šol in vrtcev pridružijo še številne
kulturne

skupine, ki bogatijo tradicijo našega
kraja. Ne manjka niti prisotnost
nepogrešljivih gasilcev – naših
zanesljivih partnerjev, ki jim gre
iskrena hvala za vse posredovane
pomoči in podporo.

Tradicionalno imamo v Zalogu
pustno povorko in rajanje pod
vodstvom Vrtca Pedenjped,
kateremu se pridruži tudi OŠ. Že
sedaj pa vabimo na praznični bazar,
ki bo v športni dvorani OŠ Kašelj v
torek, 25. novembra. V lanskem letu
je sejem pred Centrom Zalog na

malo drugačen način pripravila OŠ
Zalog, ki bo naše krajanke
popeljala v novoletno praznovanje
skupaj z Vrtcem Pedenjped in
kulturnimi društvi tudi letos, v
četrtek, 11. decembra.

Čeprav smo na marsikaj ponosni,
imamo še veliko načrtov in želja,
ki jih bomo postopoma uresničevali
in vtakli v prihodnost našega
kraja.

Spoštovane krajanke in krajanj,
v letu, ki prihaja, vam želim veliko
zdravja, notranjega miru in
medsebojnega razumevanja.
Ohranimo skrb za ljudi, živali in
naravo ter bodimo prijazni do
sebe in okolice.

Naj bo leto 2026 leto povezanosti,
zaupanja in številnih lepih
trenutkov. Naj vas spremljata
sreča in zadovoljstvo.

Mag. Irena Kos, podpredsednica Sveta ČS Polje

Opravičilo uredništva

V prejšnji številki se nam je pripetila napaka pri zapisu imena ilustratorke Marjance Jemec Božič, za kar se opravičujemo. Nerodno smo se izrazili tudi v prispevku o zdravstvenem domu, ko smo uporabili izraz »anonimka« za pismo z 52 podpisniki, mislili pa smo, da pismo ni bilo opremljeno s kontaktnimi podatki. Avtorjem pisma se opravičujemo.

Č a S o P i s

Izdajatelj medija:

Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Polje
Zaloška cesta 160, 1260 Ljubljana Polje

ISSN:

2712-4746

Glavni in odgovorni urednik:

Anton Podobnik

Uredniški odbor:

Anton Podobnik, Marija Minka Jerebič, Nataša Bombač,
Tanja Bizjan

Telefon:

01/306 46 16

E-naslov:

mol.polje@ljubljanasi

Spletna stran:

www.cspolje.si

Facebook:

facebook.com/cetrtnaskupnostpolje

Oblikovanje:

COLOR.ID, oblikovalske rešitve, Uroš Sterle s.p.

Lektoriranje:

Mija Čuk

Tisk:

Present d.o.o.

Naklada:

7800 izvodov

Distribucija:

Vsa gospodinjstva v Četrtni skupnosti Polje prejmejo
brezplačen izvod.

Naslovnica:

Kopališče Vevče,
Avtor: Jure Češnovar, arhiv JZ Šport Ljubljana

Kopališče Vevče

Bilo je pred dvema letoma, ko je bil sprejet proračun Mestne občine Ljubljana za letošnje leto. Z velikim veseljem smo ugotavljali, da je denar namenjen za izgradnjo novega Kopališča Vevče. Vedeli smo, da to ni majhen zalogaj, pa vendar smo čisto po tiho upali, da se nam bodo po dveh desetletjih sanje uresničile. In so se: v nedeljo, 20. julija 2025, ob 10. uri dopoldne, ko so župan Mestne občine Ljubljana Zoran Janković, predsednik Sveta ČS Polje Anton Podobnik in predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Robert Golob prerezali trak in nepopisna množica krajanov, otrok, strokovnih delavcev občine in izvajalcev projekta je lahko stopila v »nov svet«. Vse na novo zgrajeno, nova celostna podoba, svetloba se je odbijala od vode, na ustih se je narisal nasmeh, mnogim so se v očeh začele nabirati solze sreče ... Vse to so doživljali ljudje, ko so ugledali nov kompleks kopališča.

Pred uradnim odprtjem je na ploščadi potekala krajša kulturna prireditev. Slišali smo številne lepe nagovore in vsi smo čakali, da vidimo bazene. Novi objekt je trajnostno zasnovan, s sončno elektrarno, toplotnimi črpalkami in mehanizmom za izkoriščanje podtalnice. Ponaša se z notranjim 25-metrskim bazenom (z dviznim dnom), večnamensko športno dvorano, sproščujočimi savnami (finska, turška in infra savna) in gostinskim lokalom s teraso. Na zunanjih površinah vas pričakujejo 50-metrski rekreativni bazen, otroški bazen, čofotalnik, otroško igrišče, igrišče za odbojko na mivki in mize za namizni tenis. Vstop v bazene je omogočen tudi gibalno oviranim osebam.

Sledili so dnevi, polni veselja, za družine, športne navdušence, najbolj pa za mlade in ljudi v jeseni življenja. S to investicijo se resnično lahko ponašamo. Zavedamo se, kako pomembna je infrastruktura, a to

Foto: Jure Česnovar

Foto: Arhiv Šport Ljubljana

je investicija, ki je povrnila radost in veselje ljudem, jim vrnila spomine na mladost in brezskrbno razigranost ter navdihnili bodoče rodove h kakovostnemu preživljanju prostega časa.

S kopališčem pa smo dobili tudi novo avtobusno povezavo, za katero smo si prizadevali vrsto let. Naši krajanje se tako z avtobusom št. 27 pripeljejo neposredno v BTC. Pot tega avtobusa se je maksimalno približala željam večine potnikov, saj ima izhodišče na Vevčah in pobira potnike po Zaloški cesti do obvoznice, za razliko od linije 24, ki je nadomestila bivšo 12. Ta pa pobira potnike od Vevč naprej po Zaloški, Zadobrovske, Sneberske in Šmartinske cesti. Tudi ta povezava je dobrodošla, vendar pa je želja večine njenih uporabnikov, da bi imela končno postajo blizu železniške postaje, ne pa v Stožicah.

Zajčja dobrava – zavarovano območje narave

V Krajinskem parku Zajčja dobrava smo uspeli postaviti nove table na več vhodov v park. Nekatere vstopne točke bodo morale še malo počakati, saj usklajujemo dogovore z lastniki. V naslednjih dveh letih bomo v park postavili še eno vrsto tabel – takšne, za katere upamo, da bodo nepridiprave odvrnile od odlaganja smeti in ustvarjanja črnih odlagališč. Še vedno ne razumemo, zakaj nekdo natovori kosovne ali pa celo gradbene odpadke in jih nato namesto v zbirni center odpelje naravnost v naravo. Na tem mestu vas, sprehajalce, naprošamo, da ob zaznavi črnega odlagališča to nemudoma javite na inšpektorat. Mi pa se že več let trudimo, da bi se status parka uredil tako, da bi občina določila upravljavca. Žal je to trd »birokratski« oreh.

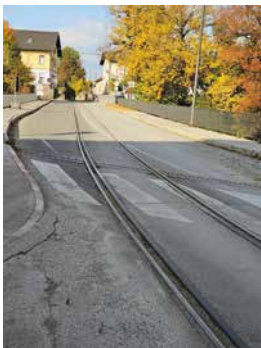
Z odlokom bomo lahko določili natančne smernice za površine, ki so znotraj krajinskega parka, in hkrati določili upravljavca parka. Občina potrebuje za ta korak strokovne podlage, ki jih pripravi Zavod RS za varstvo narave. Žal kljub številnim pozivom še ni jasno, kdaj bo na vrsti naš krajinski park.

Foto: Superiški

Most čez Ljubljanico na Vevčah

Pot heroja Trtnika je še vedno gradbišče in promet urejajo semaforji. Ne glede na vse težave pa krajanji potrpežljivo čakajo rekonstrukcijo industrijskega tira Papirnice na mostu. Ta bo zagotavljala prometno varnost vsem udeležencem, predvsem pa kolesarjem. Ker bo tir delno zaprt, bo omogočeno varno prečkanje tira tako kolesarjem kot tudi invalidskim vozičkom, kar je trenutno »misija nemogoče«. Upamo in verjamemo, da bodo dela zaključena do konca leta. Tako bo ta del v celoti urejen in bo dobil povsem nov videz, in kar je najpomembnejše, pot bo varna.

Nova kolesarska steza in pločnik

Ob odprtju Logističnega centra Kobal – BTC smo od lastnikov novega centra dobili donacijo v višini 20.000 evrov. Obljuba, ki je bila dana s strani Četrtna skupnosti Polje, je bila, da bomo ta sredstva namenili za izgradnjo dela pešpoti in kolesarske steze od mostu

čez Ljubljanico proti Podgradu. V prvem delu naj bi bil zgrajen odsek do parkirišča pod Debnim vrhom. To parkirišče je eno od pogosto izbranih izhodišč, predvsem motoriziranih pohodnikov na Debni vrh. Z izgradnjo pločnika pa je sedaj tudi varna pešpot. Brez izdatne pomoči Mestne občine Ljubljana tega projekta ne bi mogli izpeljati, vsaj ne v taki obliki, za kar se odgovornim na Oddelku za gospodarske dejavnosti in promet posebej zahvaljujemo. Sedaj potekajo še zadnja dela pri ureditvi Poti pod Debnim vrhom, ki bo dobila tudi novo urejen priključek na Zaloško cesto in, upamo, tudi urejeno pot za pešce z navezavo na most čez Ljubljanico. Za tamkajšnje prebivalce pa je najpomembnejša pridobitev nov vodovod s kanalizacijo in celotno infrastrukturo. To je še zadnji večji projekt izgradnje kanalizacijskega omrežja v naši četrti od skoraj 13 kilometrov.

Poziv za večjo varnost na naših cestah

Na Četrtno skupnost Polje redno prejemamo številne pobude krajanov, ki si želijo več ukrepov za umiritev prometa – največkrat v obliki hitrostnih grbin. Skorajda ni ulice, s katere ne bi prišla prošnja za takšno rešitev. Stanovalci pogosto opozarjajo, da so hitrosti vozil previsoke, da je nevarno in da je le še vprašanje časa, kdaj bo prišlo do nesreče.

Popolnoma razumemo vaše skrbi. Res je – marsikdo omejitev hitrosti ne upošteva. Na našem območju imamo več con z omejitvijo 30 km/uro, številne ozke ceste in gosto poseljena stanovanjska območja, nekje celo brez pločnika, saj zanj ni prostora. Poleg tega imamo v naši četrti skupnosti kar štiri osnovne šole, zato lahko mirno rečemo, da je vsaka ulica v resnici tudi šolska pot. Povsod živijo otroci, ki se vsak dan odpravljajo v šolo in domov.

Kljub temu Svet Četrtna skupnosti Polje množične postavitev hitrostnih grbin ne podpira. Zakaj? Če bi jih postavili povsod, kjer si jih krajanji želijo, bi jih imeli prav v vsaki ulici – to pa ni izvedljivo in tudi ni primerno. Grbine otežujejo prevoz intervencijskim službam, povečujejo hrup in obremenitve okolice, poleg tega pa niso vedno najučinkovitejša rešitev.

Podpiramo pa postavitev dvignjenih prehodov za pešce, kjer ni semaforjev in kjer je prečkanje ceste res tvegano. Ti ukrepi dokazano povečujejo varnost, ne da bi prekomerno ovirali promet. Vendar pa moramo ob tem odkrito priznati: največ za varnost lahko storimo sami kot vozniki. V nevarnost se namreč pogosto spravljamo prav mi, s prehitrim, nepotrpežljivim ali neprevidnim ravnanjem. Zato vas iskreno pozivamo: vozite strpno in previdno.

Ne hitite – tistih nekaj minut razlike na cilju ne pomeni nič, pomeni pa ogromno za varnost vseh nas. Upoštevajte omejitve, še posebej v stanovanjskih naseljih in conah 30. Nikoli ne veste, kdaj lahko med parkiranimi avtomobili na cesto nepričakovano stopi otrok ali pešec.

Upamo, da se vas bo ta zapis vsaj malo dotaknil in vas spodbudil k razmisleku. Varnost v naši soseski je skupna odgovornost – in skupaj lahko poskrbimo, da bodo naše ceste varne za vse.

Dan Četrtnih skupnosti Polje

V mesecu ljubezni, ko ptički prepevajo v krošnjah zeleno obarvanih dreves; ko po travnikih in gozdnih jasah cvetijo najlepše cvetlice, takrat praznuje svoj praznik Četrtna skupnost Polje. Tako kot vedno smo se v soboto, 24. maja 2025, zbrali v Krajinskem parku Zajčja dobrava in imeli prireditev. To ni bil vsakdanji dogodek, to je bil dogodek, s katerim dihajo člani Sveta ČS Polje, predstavniki Mestne občine Ljubljana, nevladne organizacije, javna občinska podjetja in gospodarski subjekti, kot tudi krajanje in obiskovalci te prireditve.

Na sončen sobotni dan smo prišli na že vnaprej pripravljen prostor. Tu so bile postavljene številne stojnice, na katerih so se predstavljala društva naše četrtnih skupnosti. Predstavila so se tudi javna podjetja, kot so LPP, Vodovod – Snaga itd., ki so prikazala praktično delovanje njihovega sektorja. Obiskali so nas s Policijske postaje Ljubljana Moste-Polje, pa mestno redarstvo, gasilska društva (v naši četrtni skupnosti imamo štiri) so nam predstavila svoje prostovoljno delovanje. Za nastope so poskrbeli najmlajši iz vrtcev Pedenjped in Miškolin. Nastope so imeli tudi učenci osnovnih šol. Za dobro voljo in plesno razpoloženje je skrbel Ansambel Topliška pomlad.

Na prireditvi ni zmanjkalo govornikov in mnogo lepih besed o dosežkih, ki smo jih dosegli v preteklem letu. Podeljeni sta bili priznanji za prepoznavne dosežke v naši četrtni skupnosti. Letos sta priznanje za dolgoletno delo na področju kulture dobila Sašo Skuk, predsednik KUD Svoboda Zalog, in Društvo Rusalka. Priznanji sta zaslužnim izročila predsednik Sveta ČS Polje Anton Podobnik in podžupan Mestne občine Ljubljana Samo Logar. Kot se za praznik spodobi, nismo pozabili na kulinariko. V krajinskem parku ni dišalo le po cveticah, pač pa tudi po šmornu, palačinkah, golažu in še čem. S svojim obiskom so nas počastili predstavniki občinskih služb, svetniki, podžupana in

predstavniki drugih četrtnih skupnosti.

Tako veličastnega dogodka ne bi bilo, če ne bi za vsem stali številni prostovoljci in donatorji: Energetika Ljubljana, d. o. o., gostilna Zajčja dobrava, Kobal transporti, d. o. o., KOTO, d. o. o., Plastika – Andrej Mesojedec, s. p., Piskar, d. o. o., in drugi. Vsem se najlepše zahvaljujemo.

Zima je pred vrati. A za njo bo posijalo sonce, prišla bo pomlad, z njo mesec maj in spet se bomo srečali v krajinskem parku. Do takrat pa vam želimo vse dobro.

HVALA – je reči premalo

Že kot otroke so nas učili o čarobni besedi »hvala«, ko se nekemu zahvalimo ali pa nam jo nekdo podari. Res je čarobna in človek se ob prejemu te besede dobro počuti. Tako smo se počutile rusalke, ko smo od naše predsednice prejele obvestilo, da bomo letos prejele priznanje za naše ustvarjalno delo, ki ga opravljamo na področju kulture.

Bil je lep sončen dan, ko smo se zbrali na Dnevu Četrtnih skupnosti Polje 2025 v Zajčji dobri. Tako kot vsako leto smo v našem društvu imeli bogato obloženo stojnico, katero so krasili baloni in številne publikacije, ki so bile izdane v teh desetih letih. Najbolj ganljiva je bila napoved, da rusalke prejmemo za letošnje leto priznanje. Presenetljivo dolgo je bilo čakanje, ko smo stopile na oder, potem pa se je čas za trenutek ustavil. Spomniš se začetkov, nastopov, dogodkov, delavnic ... Nikakor ne moreš pozabiti smeha in vseh pripetljajev, ki smo jih v teh letih doživeli.

Dobili smo priznanje za svoje delo. Položeno je bilo v srebrno mapo, poleg pa lesena skulptura. Takrat se zaveš, da so bili načrti pravilni, da je naša prehojena pot uspešna. Povzela bi besede naše predsednice,

da vseh uresničenih ciljev ne bi bilo, če ne bi bilo tu občine in četrtnih skupnosti, ki sta nam omogočili uporabo prostorov. Pa ne kakršnih koli prostorov, ti so bili popolnoma novi v Centru Zalog. Sanje smo skozi leta lahko uresničevali.

Četrtni skupnosti Polje in Mestni občini Ljubljana se zahvaljujemo za vsa ta leta, ko ste prepoznavali delo rusalk, nam omogočili izvedbo številnih dogodkov v Centru Zalog in HVALA za podeljeno priznanje.

Čarobni ples Rusalk

Leto 2025 je jubilejno leto. Praznujemo 10 let dela in ustvarjanja. Začeli smo z organizacijo gledališko-plesne predstave VEČNA LJUBEZEN avtorice in režiserke Tanje Kastelic ter koreografinje Brigite Žaler. Nastopili sta Gledališka skupina Pika na i iz Griž in Orientalska plesna skupina Sayyidah iz Šmarja pri Jelšah. Praznik slovenske kulture smo obeležili s proslavo, na kateri so nastopili Srečko Čož in članice našega društva. Glasbeno-literarno prireditev smo poimenovali DAR ZA PREŠERNOV DAN. Ob mednarodnem dnevu maternega jezika smo v goste povabili pisatelja Ernesta Jazbinška.

Rusalke so brale odlomke iz avtorjeve knjige, za glasbene vložke pa je poskrbela slovenska pevka Lara Jankovič. Večer country plesov in poezije je bil posvečen materam. Ob komediji LE PETIT CAFE, ki jo je izvedla Igralska skupina »Komedijaši« KUD Stažnjevec, Ivanec, iz Hrvaške, smeha v dvorani ni manjkalo.

Prišel je april in s tem celodnevna prireditev SPOMINI ŠE ŽIVIJO, ki je bila organizirana ob počastitvi praznika dneva upora proti okupatorju in 80. obletnici konca druge svetovne vojne. Preko dneva smo si lahko ogledali razstavo, zvečer pa bili prisotni na proslavi, kjer je bil slavnostni govornik

dr. Milan Brglez, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje. Rusalke smo nekaj dni prej sodelovale v kulturnem programu, posvečenem spominu padlim v Mrzli dolini.

V najlepšem spomladanskem mesecu v letu – maju – je prišel Teden ljubiteljske kulture. Na odru Centra Zalog je potekala predstavitev knjige Ilinke Todorovski, v kateri je slovenska novinarka in publicistka predstavila dogajanje v času druge svetovne vojne na osvobojenem ozemlju v Beli krajini. Knjiga je izšla ob 80. obletnici evakuacije v založbi Vojaškega muzeja Slovenske vojske. Z avtorico knjige se je pogovarjala dr. Natalija Orlič. Z avtorskimi recitacijami sta nastopili Marija Starič in Metka Jančec Osojnik. Učenec Pevske šole mag. Alenke Gotar Aleksej Kolar Ivačić – z umetniškim imenom Polarace 007 – je na kitaro zaigral in zapel nekaj lepih belokranjskih in dalmatinskih napevov. Konec maja smo uspešno izpeljali Večer filmske glasbe in ljubezenske poezije. V goste smo povabili mlade iz Pevske šole mag. Alenke Gotar, ki so s prepevanjem skladb iz znanih slovenskih in tujih filmov naredili nepozaben večer. Za avtorske recitale ljubezenske poezije so poskrbele rusalke Antonija Jereb, Metka Jančec Osojnik, Elena Skok, Mirjana Šernek in Marija Starič.

Mesec maj se je zaključil s komedijo mladih gledaliških ustvarjalcev, ki nastopajo pod imenom Kvazi teater. Predstavili so se nam z dramskim delom Psihiatrična klinika »Jutri bo bolje«. Dva tedna kasneje smo pripravili filmski večer. Ogledali smo si dokumentarni film Zadnji dnevi in v goste povabili igralce tega filma ter režiserja Dejana Baboska. Med igralci sta bila naša krajana Nada in Vlado Sluga.

»Ljubljana je najlepše mesto na svetu« in posledično je Ljublanica najlepša reka. Počasi se premika čez mesto, vrbe se ji priklanjajo in vsako leto pelje po njej ladjica s poeti in literati. Tako je bilo tudi letos in na njej rusalke. Nekaj dni kasneje smo se člani predstavili na Odprtem odru Cankarjevega doma na Festivalu za tretje življenjsko obdobje.

Oktober je bil tisti mesec, ko smo v društvu slavili

jubilejnih 10 let. Čeprav ima društvo »rojstni dan« v začetku avgusta, smo slavje preložili na jesenski čas. Številni nastopajoči, rusalke in gostje večera so popestrili slavje. Rusalke so v teh letih spoznale številne ljubiteljske in profesionalne kulturne ustvarjalce. Jubilejna prireditev je bila nekaj posebnega.

Novembra smo se spomnili naše članice Hafije Sedič, ki nas je za vedno zapustila lansko leto. Žal ni dočakala izida njene prve pesniške zbirke Orhideja, ki smo jo izdali letos. Večer smo v sodelovanju s KUD Sevdah obarvali z glasbenimi, plesnimi in literarnimi nastopi.

Pred nami so dolgi zimski večeri. V Centru Zalog bodo rusalke poskrbele, da bodo ti večeri kratki. Veseli december je tisti, ki ga obarvamo praznično. Imeli bomo čudovito glasbeno-plesno prireditev in obiskovalcem bomo pričarali lepoto prazničnih dni. V drugi polovici decembra v goste prihajajo trije pevski zbori: MePZ Zora Janče, MePZ Tine Rožanc in Partizanski pevski zbor. Med posameznimi nastopi pevskih zborov bodo rusalke recitirale avtorsko poezijo.

V tem jubilejnem letu bodo luč sveta ugledale tri publikacije: pesniška zbirka Orhideja, knjiga Ob tolmunu in V. številka tematske publikacije Ples rusalk. Pred nami so novi izzivi. S ponosom gremo naprej in čarobni ples rusalk se nadaljuje.

Minka Jerebič, predsednica društva

70 let Ribiške družine Vevče

V soboto, 6. septembra, so vevški ribiči slovesno obeležili 70-letnico obstoja svoje ribiške družine.

Poleg gostov, ki so gostiteljem čestitali ob jubileju in jim izročili priložnostna darila, se je dogodka udeležil tudi podpredsednik Ribiške zveze Slovenije (RZS) Igor Kloboves, ki je najbolj zaslužnim članom za dolgoletno delo v Ribiški družini (RD) Vevče izročil priznanja RZS. Prejel ga je tudi Blaž Kuhar, svetnik Četrtnne skupnosti Polje.

Zbrane ribiče in njihove goste so najprej pozdravili ubrani akordi Papirmiškega orkestra Vevče, za njim pa predsednik RD Vevče Franci Zakovšek, ki je v kratkem povzel zgodovino delovanja ribiške družine, spregovoril o načrtih in ciljih za prihodnost ter se tako članom kot gostom zahvalil za podporo pri delu RD. Začetek delovanja RD Vevče sega v leto 1955. Družina takrat še ni imela svojih prostorov, temveč zgolj dve sobi pod kinodvorano na Vevčah. Kasneje je dobila prostore v leseni baraki poleg vevškega gasilskega doma. Leta 1980 so v Zalogu pod Debnim vrhom pridobili lokacijo za gradnjo ribiškega doma. Potrebni je bilo nešteto ur prostovoljnega dela, da je zrastel sodoben ribiški dom, v sklopu katerega je tudi manjši gostinski objekt z veliko pokrito teraso, kjer najdejo svoj trenutek za prijeten oddih ob reki Ljubljanici tako domači ribiči kot tudi naključni gostje. Vevški ribiči bodo tudi v prihodnje svoje delo in skrb namenjali ohranjanju narave, ribjih populacij in njihove vrstne pestrosti (ob tem velja omeniti, da je Ljubljana ena od rek z najbolj pestro zastopanostjo ribjih vrst), poudarek pa bodo kot do sedaj namenjali tudi ribiški etiki.

Posebno skrb namenjajo mladim ribičem, ki jih

mentorji učijo odgovornega odnosa do narave ter jih teoretično in praktično seznanjajo z različnimi tehnikami ribolova.

Do leta 2029 imajo vevški ribiči v načrtu nadaljevanje aktivnosti v zvezi z odkupom zemljišča ob ribiškem domu, ureditev dokumentacije in statusa nadstreška. V načrtu imajo tudi sanacijo in ureditev ribnika pod Debnim vrhom.

Predsednik Zakovšek je še posebej poudaril, da so za ribiče nesprejemljive sleherne odločitve, ki škodujejo tako vodam kot življu v njih. Stremeti je treba k sprejemljivemu kompromisu izkoriščanja občutljivega vodnega ekosistema, saj nerazumevanje le-tega lahko pripelje do hudih, tudi nepopravljivih posledic na ribjem življu. Zato bodo ribiči kot ambasadorji narave, ribiške kulture in tradicije ter varuhi ribjega življa tudi v bodoče stremeli k strpnemu dialogu pri usklajevanju medsebojnih interesov.

Uradnemu delu je sledilo sproščeno druženje ribiških prijateljev in znancev, ki se je nadaljevalo v topel septembrski večer z veselico.

Igor Holy

40 let Vrtca Pedenjped

V maju je bilo v Vrtcu Pedenjped veselo, saj smo praznovali 40-letnico vrtca. Dogodek v Zajčji dobravi je bil hkrati priložnost za predstavitev dela vrtca ter sodelovanje in povezovanje s starši in lokalno skupnostjo.

Ob začetku prireditve je po pozdravu naše maskote Pedenjpeda zbrane nagovorila ravnateljica vrtca Marjana Zupančič. Otroci so skupaj s Pedenjpedom zaplesali kavbojski ples, ta pa jih je nato povabil na različne delavnice.

Na voljo je bil pester nabor aktivnosti, ki so spodbujale ustvarjalnost, sodelovanje, gibanje in raziskovanje. Otroci in starši so zapisali želje na drevo želja, se fotografirali v foto kotičku in se sprehodili po čutni poti v gozdu. Lahko so se prepustili domišljiji vzgojiteljic pri poslikavi obraza, ustvarjali na glasbeni in likovni delavnici, okraševali torte. Srečo so preizkusili na

kolesu sreče, telo pa razgibali na športnih igrah, ravnotežni vrvi in ciljanju. Bodoči programerji so svoje spretnosti preizkusili na delavnici s pripomočki STE(A)M.

Za dodatno popestritev so poskrbeli gostje – Cirkus Fuskabo s trapezom in oblikovanjem balonov, gasilci s predstavitvijo opreme in glasbena skupina Vesele

Štajerke, katere članica je tudi naša vzgojiteljica. Gostje so vsekakor poskrbeli za to, da je bilo vzdušje še bolj veselo. Prireditve je imela tudi dobrodelno noto. Zbrana sredstva so bila namenjena za sklad vrtca, prek katerega otrokom iz šibkejšega socialno-ekonomskega okolja omogočamo enakovredno udejstvovanje pri plačljivih dejavnostih.

Maja Kiš, Vrtec Pedenjped

Letos je bil evropski teden mobilnosti, ki je potekal od 16. do 22. septembra, za Četrtno skupnost Polje še posebej pester. Načrtovani »Jesenski triatlon«, ki ga organizira Vrtec Miškolin, se je iz srede prestavil na ponedeljek, 22. septembra. Kljub temu smo v sredo, 16., obdržali zaporo makadamske ceste skozi Zajčjo dobravo kot dogodek brez aktivnosti z naslovom »Park brez avtomobila«. Tudi v bodoče si namreč želimo, da bi to pot uporabljali zgolj obiskovalci krajinskega parka in lastniki parcel.

V četrtek, 18. septembra, je na osrednjem trgu v Polju potekal »Mobilni živžav«, kjer so nas obiskali otroci iz obeh vrtcev in učenci osnovnih šol. Dopoldne so program popestrili še predstavniki mestnega

redarstva, policije, Rdečega križa ter Mladi zmaji in Cona Polje. Skupine otrok so se lahko zabavale tudi na napihljivem gradu. Popoldne ob petih so nas na trgu pričakali predstavniki Planinskega društva Saturnus – najprej so predstavili osnove nordijske hoje, nato smo se skupaj sprehodili po okolici.

V soboto, 20. septembra, smo se zbrali na Slovenski cesti v središču mesta kot del dogodka Future Zero oz. Festivala trajnostne mobilnosti. Naša ČS se je predstavila na urejeni stojnici, na kateri smo mimoidočim ponudili kresničke in piškote. Otroci iz Vrtca Miškolin so se s poganjalčki zapeljali na posebnem poligonu. Na koncu pa smo jih nagradili s priložnostnim darilom.

Foto: Tit Boršac

Jesenski triatlon v Vrtcu Miškolin

V Vrtcu Miškolin smo tudi v letošnjem tednu mobilnosti z otroki izvedli kar nekaj dejavnosti na temo trajnostne mobilnosti. Pri otrocih in njihovih starših ter seveda pri ljudeh v naši bližnji okolici smo želeli ozavestiti prednosti varnega in zdravega življenjskega okolja ter jih spodbuditi k okolju prijaznim potovalnim navadam.

Z željo, da bi otroci ozavestili in ponotranjili okolju prijazne potovalne navade, obenem pa tudi zdravo in varno bivanje v okolju, so naši strokovni delavci enote Zajčja dobrava, seveda v sodelovanju z ostalimi zaposlenimi v Vrtcu Miškolin, ob evropskem dnevu brez avtomobila pripravili športno in trajnostno naravnano prireditev Jesenski triatlon. K sodelovanju smo v dopoldanskem času povabili otroke in strokovne delavce celotnega Vrtca Miškolin ter okolico, v popoldanskem času pa še otroke in starše enote Zajčja dobrava.

Jesenski triatlon se je pričel v enoti Zajčja dobrava, kjer nas je pričakal škrat Gal, s katerim smo prireditev pričeli gibalno, glasbeno in likovno. Nato smo se peš odpravili skozi gozdiček, kjer so nas čakale različne gibalne in glasbene naloge. Skupaj smo se na šaljiv način razgibali, tekli, skakali, plezali, se vrteli, zapeli, zaigrali na inštrumente, nato pa pot nadaljevali do Krajinskega parka Zajčja dobrava. Med potjo smo z gibanjem usvojili še pesem Enkrat je bil en škrat.

Sledila je dirka s poganjalci, k tej nas je spodbudila gozdna škratulja Janja. Po dirki smo z otroki odšli do travnika, kjer nas je že čakala škratulja Petra, s katero smo zapeli in zaplesali prijateljski ples, nato pa pretekli dolgo pot okoli travnika in se osvežili z limonado. Z otroki smo se po opravljenem triatlonu odpravili nazaj v vrtec, kjer smo podoživljali prijetne in zdrave trenutke na Jesenskem triatlonu.

Udeležba na Jesenskem triatlonu je bila odlična, v dopoldanskem času se je prireditve udeležila večina otrok, vključenih v Vrtec Miškolin, nekaj skupin iz sosednjega Vrtca Pedenjped ter dva razreda otrok iz OŠ Kašelj.

Urška Novinič, ravnateljica Vrtca Miškolin

Ali ste vedeli?

V Četrtni skupnosti Polje imamo kar nekaj lokacij, kjer si lahko izposodite kolo ali avtomobil.

- Polje – pokopališče – sever (BicikeLJ)
- Polje – pokopališče – jug (Avant2go)
- Polje – Polje 737 v soseski IV (Avant2go)
- Polje – Hofer (BicikeLJ)
- Studenec – križišče z Zaloško cesto (BicikeLJ)
- Zalog – križišče Agrokombinatske in Zaloške ceste (BicikeLJ in Nomago)
- Vevče – kopališče (BicikeLJ)

Obisk Dolenjske

Društvo upokojencev Vevče – Zg. Kašelj v letu pripravi več izletov. Maja smo se tako odpeljali v Novo mesto, imenovano tudi kot metropola Dolenjske. Z avtoceste smo v Ivančni Gorici zavili proti Muljavi in ob slikoviti Krki prispeli v Žužemberk. Tam smo na idilični lokaciji ob Krki imeli postanek. Privoščili smo si jutranjo kavico in naš rutinski poživitveni odmerek. Članice pa so napekle slastno pecivo. Sprehodili smo se po mestu, kateremu je mestne pravice podelil avstrijski vojvoda Rudolf IV. leta 1365. Skoraj dve uri je trajala vožnja z Rudolfovim splavom po reki Krki. Zapeljali smo se pod štirimi mostovi mimo gradov Kamen in Novi dvor, dominante cerkve sv. Nikolaja in slikovitega Brega. Duhovita in hudomušna vožnja v družbi Primičeve Julije, perice in splavarjev je kar

hitro minila. Harmonikar je veselo raztegnil svoj meh, mi pa smo zapeli in se okrepčali s pogačo in cvičkom. Najstarejši član, Franc Jagodič, pa je bil svečano sprejet med Rudolfove splavarje s certifikatom. Potep smo nadaljevali na Otočec z ogledom čudovitega grajskega parka, v katerem rastejo številne avtohtone drevesne vrste, v reki Krki pa živi kar 32 vrst rib. Od leta 1968 na Otočcu živijo beli labodi grbci, ki so posebna atrakcija na tem delu Dolenjske.

Septembra smo se namenili na Koroško. Po štajerski avtocesti mimo Celja in Maribora smo Slovenijo zapustili v Šentilju. Nismo pozabili na jutranjo kavo in poživitveni odmerek s piškotki. Prvi postanek je bil v Riegersburgu, ki je 39 kilometrov vzhodno od Gradca. Po štetju leta 2021 šteje 4962 prebivalcev. Naš glavni namen pa je bil obisk čokoladnice Zotter. S pomočjo avdio vodiča v slovenščini smo izvedeli, kako nastane čokolada. Med ogledom smo se sprehodili med številnimi kreativnimi okrepčevalnicami. Lahko smo se posladkali s klasičnimi in tudi nenavadnimi čokoladami. Drugi postanek je bil v Gradcu, ki je bil prvič zapisan leta 1128. Sprehodili smo se po graškem Glavnem trgu (Hauptplatz). Tudi Deželna hiša (Landhaus) z renesančnim notranjim dvoriščem je bila vredna ogleda. V mestu so tudi katedrala ter številni mestni parki in dvorci.

Tatjana Virant

Izlet v Prekmurje in Pomurje

Svetniki Sveta ČS Polje smo se v petek, 10. oktobra, na povabilo župana Dobrovnika Marjana Kardinarja odpeljali v Prekmurje in Porabje. Ustavili smo se v Bogojini, kjer smo si ogledali Turistično kmetijo Lovrenčec. Tu gojijo divje prašiče, po prostranih travniških površinah se sprehaja črna govedo »Angus«, le lučaj stran pa ob potoku najdemo jelenjad. Na okoliških gričih pridne roke domačinov gojijo grozdje, na njivah buče ... Kaj bi naštevali, saj je vse to združeno v prijateljsko sodelovanje, kjer izdelke ponujajo v domače pripravljene obrokih na tej kmetiji. Pri večerji se nam je pridružila podžupanja Občine Dobrovnik Simona Glavač. Nazorno nam je predstavila življenje in delo v tej majhni, a zelo uspešni občini.

Naslednji dan smo si ogledali Plečnikovo cerkev v Bogojini. Posvečena je Gospodovemu Vnebohodu. Poleg majhne cerkve, ki je tu stala že v 14. stoletju, je dr. Jože Plečnik, ljubljanski arhitekt, postavil načrte za novo cerkev. Sezidana je bila leta 1925.

Le lučaj stran, v vasi Tešanovci, je posestvo Passero, kjer se že na daleč vonja slastne dobrote iz čokolade. Polni energije smo pot nadaljevali do Dobrovnika, obiskali Park prijateljstva, ki je na meji med Slovenijo in Madžarsko, nato pa se zapeljali proti Porabju. Vmes smo si na hitro ogledali urejeno romsko naselje v

Dobrovniku in se zapeljali na Madžarsko. Prva »postaja« je bila v kraju Števanovci, kjer smo si ogledali Graničarski muzej. Sprejela sta nas Slovenka in njen mož Madžar, ki sta nam razkazala muzej in njegovo okolico s številnimi eksponati, ki so se nanašali na čas od leta 1948 do leta 2006. Še nekaj kilometrov nas je ločilo, ko smo se pripeljali v Monošter.

Tu nas je čakala vodička, ki nam je povedala o zgodovini mesta in nam razkazala drugo največjo baročno cerkev na Madžarskem, cerkev Marijinega vnebovzvetja.

Zanimive so bile pripovedi o življenju Slovencev na Madžarskem. Lahko se pohvalijo s Slovensko vzorčno kmetijo. V projekt, ki je bil v celoti voden iz Slovenije, so bila vključena tudi evropska sredstva. Posestvo obsega več hektarjev, imajo veliko govedi, sadovnjakov in se ukvarjajo s turizmom. Direktor nas je prisrčno sprejel, nam razložil vse o projektu in njihovem delu. Tu smo imeli čas za kosilo in se nato v popoldanskem času odpeljali proti Ljubljani.

Sosed soslednjega brega

Vedno radi pogledamo, kaj delajo sosedje, pa naj bo to v okolju, kjer prebivamo, ali pa na lokalni ravni. Tako posamezniki kot nevladne organizacije in četrtne skupnosti dobro, lahko bi dejali zelo uspešno, sodelujejo s krajan v sosednjih četrtinskih skupnostih. Nekateri plešejo pri folklornih skupinah v Čmučah ali pa tam le prepevajo. Drugi imajo interes na področju literature ali poezije. Najpomembnejše pa je videti ljudi srečne.

Ob dnevu spomina na 83. obletnico boja na Pugledu smo člani Društva Rusalka iz naše četrtne skupnosti sodelovali v literarnem pogovoru s pisateljem Lenartom Zajcem, avtorjem trilogije o borcih Molniške čete z naslovi: ODRED, RANA in POŠAST, v Podlipoglavu.

Združenje borcev za vrednote NOB Ljubljana Moste-Polje, KO Zadvor-Sostro, je v sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in Četrtno skupnostjo Sostro v soboto, 12. julija 2025, obeležilo krajevni praznik v spomin na davni čas pred 84 leti, ko so naši predniki vzeli usodo naroda v svoje roke, premagali strah, sprejeli neizmerno bolečino in premagali zlo. Ustanovljena je bila prva slovenska partizanska enota – Molniška četa, ki je tvorila jedro II. Štajerskega bataljona in II. grupe odredov. Poklonu padlim pred spomenikom so prisostvovali Častna četa Slovenske vojske, številni praporščaki in krajan ter obiskovalci iz domovine in tujine. Na prireditvi pred Brunarico Zadvor v zelenem okolju, polnem cvetja, so zbrane nagovorili Lenart Žavbi, poslanec DZ RS, Marjana Marn, predsednica Sveta ČS Sostro, in Mija Kocjančič, predsednica ZB KO

Zadvor-Sostro, ki je pozdravila navzoče. Sledil je bogat kulturni program, ki so ga obogatili MePZ Zora Janče s prepevanjem domovinskih in borbenih pesmi; z recitali pesnika Srečka Čoža pa učenci POŠ Janče z mentorico Marjano Marn; članica Bralnega kluba ČS Sostro Darinka Trkov in članice Društva Rusalka. Povezovalka kulturnega programa je bila Minka Jerebič.

Leto se je prevesilo v drugo polovico. V septembru so člani Društva Rusalka sodelovali na Dnevu Četrtne skupnosti Sostro in nekaj dni kasneje še na Prazniku jeseni na OŠ Sostro. Predstavili so se na stojnicah z bogato bero literarnega ustvarjanja preteklih let.

Sodelovanje je obojestransko. V našo četrtno skupnost prihajajo posamezniki in društva, ki nastopajo na prireditvah. Če nas ločujeta reki, nas skupni prijateljski mostovi povezujejo.

Osnovna šola Polje

Šolska stavba OŠ Polje stoji na odlični lokaciji ob Zaloški cesti. Kljub obsežnemu prometu, ki poteka po Zaloški cesti, so šolska stavba ter z njo njeni učenci in zaposleni zaščiteni pred hrupom. Vsi skupaj smo iskreno hvaležni našim prednikom, ki so imeli vizijo in voljo, da so na travnik pred šolo zasadili številna in raznolika drevesa.

Obstoječa šolska stavba je bila zgrajena leta 1957 in v letih po res pomembni pridobitvi nove šolske stavbe so zasadili tudi park pred stavbo.

Danes nam park nudi zaščito pred hrupom, nas sprejme v času podaljšanega bivanja, v njem izvajamo tudi pouk.

Ves čas ta prostor v naravi tudi vzdržujemo in negujemo. Z učenci šole pa tudi tedensko po letnem razporedu posameznih oddelkov opravljamo čiščenje in odstranjevanje odpadkov. Vsako sredo v času oddelčne skupnosti dva oddelka učencev v spremstvu učiteljev opravita čiščenje parka in bližnje okolice šole.

V zadnjih nekaj letih pa se je pojavila neprimerna in nesprejemljiva praksa. Obiskovalci oziroma udeleženci določenih dejavnosti v našem okolju s svojim ravnanjem kažejo res neprimeren odnos do parka in s tem svoj odnos do naravne dediščine.

Slika pove veliko več kot besede.

Oktobra je bil s strani občine izveden ukrep oziroma fizična ovira z dvigom roba trate, kar naj bi omililo dosedanjo neprimerno prakso parkiranja v parku.

Naša šola sicer deluje v bolj zahtevnih prostorskih pogojih, ki jih trenutno rešujemo z uporabo stavbe, ki je bila zgrajena leta 1857 v središču Polja, in na njej še danes lahko vidimo napis NARODNA ŠOLA PRESTOLONASLEDNIKA KRALJEVIČA PETRA. Za izvajanje pouka športa se vsako šolsko leto sproti dogovarjamo tudi s Športnim društvom Polje za uporabo njihovih prostorov. Upamo in želimo si, da se načrti za rešitev prostorske

stiske naše šole čim prej uresničijo. Si pa v okviru načrtovanja rešitve prostorske stiske naše šole želimo, da bi v celoten okvir vključili tudi zaščito parka. Prav vsi zaposleni si želimo, da park zaščitimo in ohranimo, v nas vseh pa žari želja po njegovi prilagoditvi za izvajanje pouka in drugih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti v njegovem zavetju.

Barbara Smrekar, ravnateljica Osnovne šole Polje

Gibanje na Osnovni šoli Zalog

Gibanje je zelo pomembno za zdravje in življenje nasploh in tega se na OŠ Zalog še kako zavedamo. Vedno več otrok ima težave s prekomerno telesno težo, premalo se gibljejo, predvsem na svežem zraku, in vedno več časa preživijo za zasloni. Tudi zato je eden od prioriteten ciljev na naši šoli prav gibanje. V letošnjem šolskem letu smo tako uvedli nekaj novosti. Ena glavnih sprememb je ta, da smo se vključili v razširjen program, kjer v popoldanskem času otrokom nudimo različne dejavnosti, ki so si

jih po želji lahko izbrali. Veliko je gibalnih dejavnosti, celotna prva triada pa ima v tem času še dodatno uro športa s športnim pedagogom. Prav tako je v letošnjem letu športni pedagog prisoten v skoraj vseh oddelkih razredne stopnje in tako poteka ura športa v sodelovanju z razrednim učiteljem in učiteljem športa. S tem bomo skušali otroke že na razredni stopnji kakovostno usmerjati in jim približati gibanje kot tako. Kot tretja novost pa je uvedba rekreativnega odmora, ki otrokom po tretji šolski uri omogoča 15 minut za gibanje. Če je vreme primerno, se vsi otroci ta čas gibajo na prostem, en razred predmetne stopnje pa ima vsak dan rekreativni odmor v telovadnici. V tem času se skupaj z učitelji sprehodijo v okolici šole, se nadihajo svežega zraka in potem veliko lažje nadaljujejo s poukom. Verjamem, da bomo z vsemi temi novostmi vsaj delno pripomogli k boljšemu počutju in zdravju otrok na naši šoli.

Zapis in fotografiji: Nina Mavri, učiteljica športa na OŠ Zalog

Tabor za radovedne in nadarjene na Vojskem nad Idrijo – Osnovna šola Zalog

Že v drugem tednu v septembru se je skupina radovednih in nadarjenih učencev skupaj z učiteljicama podala na raziskovanje na Vojsko. Po adrenalinski vožnji do doma CŠOD so nas toplo sprejeli njihovi učitelji in dogodivščina se je začela. Hitro smo ugotovili, da je za sporazumevanje brez govora potrebno veliko sodelovanja in da je sodelovanje ključ do hitrejših rešitev in bolj kreativnih idej.

Sodelovanje nas je nato povezovalo še cel vikend. Po skupinah smo se učili programiranja, se podali na detektivski orientacijski pohod, kjer smo iskali ukradene ogrlice, in pripravljali prav posebne kuharske recepte.

Emma Škrubej, svetovalna delavka na OŠ Zalog

Angleška bralna značka

Branje je pomembna dejavnost, ki nas spremlja na vsakem koraku, pa se tega skoraj ne zavedamo. Ob poplavi novih tehnologij pa izgublja priljubljenost, zato je ključno razvijati ljubezen do branja že v mladosti.

Na OŠ Kašelj smo oblikovali skupino učencev, ki v prostem času berejo angleško literaturo. Učenci se lahko skupini pridružijo tudi kasneje, ko slišijo »dober glas«. Mentor spodbuja branje za užitek, vključuje učence v načrtovanje dela in prilagaja izbor gradiva njihovim željam. Skupina prinaša povezovanje med vrstniki, izzive in konsistentnost pri branju. Učenci sodelujejo pri nakupu novih knjig, knjige izbirajo skupaj s knjižničarko, kar jih dodatno motivira. Na voljo so raznolika besedila (revije, stripi, knjige), učenci pa jih prosto izbirajo, celo opustijo, če niso zanimiva. Učenci sami predlagajo način branja literature: včasih berejo drug drugemu, se igrajo bralni bingo, berejo na neobičajnih mestih, sledijo številu prebranih strani vseh knjig skupaj ...

Učenci nimajo občutka, da morajo brati, temveč se s pomočjo branja igrajo in si postavljajo izzive. Opazamo, da jim je ljubo branje z vrstniki, privlači pa jih tudi možnost lastne izbire izzivov in knjig.

Julijana Kmetič, OŠ Kašelj

Prvošolci v šolskih klopek

Začetek šolskega leta je vedno nekaj posebnega, še posebej za naše najmlajše učence – prvošolce. Vstop v šolo je zanje pomemben življenjski mejnik, ki ga na OŠ Kašelj želimo narediti prijetnega, varnega in spodbudnega.

Letos je šolski prag prestopilo 41 prvošolcev. V prvih dneh smo spoznavali šolske prostore in okolico šole. Skozi različne povezovalne dejavnosti so otroci hitro začutili pripadnost novi skupnosti.

Velik del dejavnosti je potekal tudi na prostem, kjer so ob gibanju, igrah in raziskovanju okolice krepili prijateljske vezi. Tako so v septembru osvojili Debni vrh, obiskali knjižnico v Polju, ob tednu mobilnosti so se pridružili delavnicam Četrtna skupnosti Polje,

udeležili pa so se tudi triatlona, ki so ga pripravili strokovni delavci Vrtca Miškolina. Prvi tedni so hitro minili, prvošolci pa so s svojo radovednostjo, ustvarjalnostjo in iskrenimi nasmehi pokazali, da se v šoli počutijo prijetno. Prepričani smo, da bo njihova pot učenja, raziskovanja in odkrivanja v letošnjem šolskem letu polna lepih doživetij.

Tjaša Rečnik in Ksenija Pirih Tavčar, OŠ Kašelj

Učenci latinščine Osnovne šole Zalog na Festivalu Antika

Oddelek za klasično filologijo Filozofske fakultete v Ljubljani je v sodelovanju z drugimi institucijami, društvi in strokovnjaki ob Evropski noči raziskovalcev že tradicionalno organiziral Festival Antika, v okviru katerega se je 45 učencev od 6. do 9. razreda, ki obiskujejo dejavnost Latinščina, udeležilo antičnih delavnic za osnovnošolce.

Učenci so raziskovali ostanke rimske Emone, si ogledali replike predmetov iz življenja Rimljanov, ugotavljali, koliko latinščine se skriva v knjigah o Harryju Potterju, poglobljali znanje latinščine na jezikovnih delavnicah, risali antične vaze in dramatizirali odlomek iz mitološke zgodbe.

Za učence je bila to enkratna priložnost, da aktivno sodelujejo, poglobijo in razširijo svoje znanje ter ugotovijo, da se za latinščino in antiko zanima veliko

njihovih vrstnikov. Hkrati so se lahko prepričali, da je zanimanje za latinščino in antiko zelo živo tudi danes. Za to dragoceno izkušnjo smo organizatorjem in vsem mentorjem vsako leto zelo hvaležni.

Ana Ratajc, učiteljica latinščine in zgodovine na OŠ Zalog

Dramska dejavnost v Osnovni šoli Zalog

OŠ Zalog ima uspešno gledališko dejavnost, saj se zavedamo pomembnosti gledališke igre v pedagoškem procesu. Zato je povabilo članic Kulturno-zgodovinskega društva Rusalka, da pripravimo krajši dramski nastop ob njihovem 10. jubileju, naletelo na plodna tla.

Vodne vile so že našim prednikom burile domišljijo, in

ko sem k projektu povabila nekaj učenek 7. in 9. razreda, se je tudi naša domišljija razživela. Agneza Primorac mi je prinesla v branje svoje pesmi in takoj sem vedela, da imamo material, ki ga lahko predstavimo v dramski obliki. Pri snovanju gledaliških predstav je moje glavno vodilo, da črпам iz potenciala učencev, da razvijam njihove močne plati in jih krepim v javnem nastopu. Za pripravo predstave smo imeli omejen čas – dobre štiri tedne, zato sem dramaturgijo pripravila sama, dekleta pa so me na vsaki od naših vaj vedno znova navdušile s kakšnim svojim domislekom, ki smo ga uspešno vpele na dramsko ogrodje. Pri delu z mladimi gledališčniki sem vedno znova navdušena, kako hitro usvajajo nove veščine, kako napredujejo iz ure v uro in kako srčno so predani projektu, ki jih veseli.

Tako se je sedem deklet uspešno prelevilo v vodne vile – rusalke in s svojim gibom, glasom in besedami navdušilo publiko na jubilejni prireditvi Društva Rusalka.

Šolski prostor potrebuje gledališko pedagogiko, ne le

zaradi gledališke produkcije, temveč ker uspešno odpira možnosti za vsestranski razvoj posameznika v skupini. Elementi dramske dejavnosti se sicer pojavljajo v vsakodnevni dramatizaciji besedil pri pouku slovenščine, z igrami vlog se rešujejo medvrstniški konflikti, s povezovalnimi igrami si pomagajo razredniki pri ustvarjanju pozitivne razredne klime ipd. Učence peljemo v gledališke hiše in jim predstavimo gledališče kot umetnost, a kreativni potencial gledališke dejavnosti ostaja v šolskem prostoru še zelo neizkoriščen. Prepričana sem, da bo šola prihodnosti primorana razmišljati o sistemskem izobraževanju

pedagogov za dramsko dejavnost, saj nam tudi pospešen razvoj umetne inteligence narekuje, da moramo zavestno širiti prostor človeške kreativnosti.

In zato so tovrstni dogodki in dramska dejavnost, ki jo na OŠ Zalog zelo srčno gojimo, dokaz več, da smo že danes na pravi poti. Vabljeni torej na našo naslednjo predstavo »Pismo za zobno vilo«, ki vam jo bomo predstavili 11. decembra v sklopu noveletne prireditve Četrtna skupnosti Zalog.

Sergeja Šorli, prof. slov. in univ. dipl. ped., OŠ Zalog

Projekt Raček

V Vrtcu Pedenjped smo v oktobru gostili strokovne delavce s hrvaškega otoka Rab. Namen obiska je bil predstavitev našega vrtca, kurikulumu in projektov ter izmenjava primerov dobre prakse. Gostom smo predstavili naše delo, temeljne usmeritve kurikulumu in pomen spodbujanja učenja, ustvarjalnosti, raziskovanja in sodelovanja. Posebej smo izpostavili projekt Raček, ki spodbuja zgodnje opismenjevanje računalniškega mišljenja z uporabo pripomočkov STE(A)M. Projekt, ki ga sofinancirata Ministrstvo RS za vzgojo in izobraževanje in Evropska unija – NextGenerationEU, se izvaja z namenom krepitve digitalnih kompetenc ter temeljnih znanj računalništva in informatike z razvojem računalniškega mišljenja, hkrati pa podpira tudi vsebine, ki podpirajo razvoj posebej nadarjenih otrok. Otroci se tako prek igre učijo logičnega razmišljanja, zaporedij in reševanja problemov z uporabo robotov in drugih didaktičnih pripomočkov. Srečanje smo zaključili s strokovno razpravo, kjer smo izmenjali izkušnje in ideje za nadaljnje sodelovanje. Gostje so izrazili navdušenje nad našim delom in toplim sprejemom. Tovrstna srečanja bogatijo našo prakso ter krepijo strokovne in mednarodne vezi med vrtci.

Maja Kiš, Vrtec Pedenjped

Srečanje z upokojenimi delavci Vrtca Miškolin

Kot vsako leto smo v Vrtcu Miškolin tudi letos, tokrat v septembru, pripravili družabno srečanje in k udeležbi povabili vse upokojene delavce našega vrtca. Srečanje smo pričeli s toplim sprejemom in kratkim klepetom, sledil je pevsko-plesni nastop otrok iz skupine Delfinčki pod vodstvom vzgojiteljic Nike Špenko in Nejca Košmrlja. Otroci so z izvedbo očarali vse prisotne, dodatno pa so nasmehe na obraz prisotnih zvalili z rožicami, ki so jih pripravili za vse prisotne. Sledila je pogostitev, za katero so poskrbele naše kuharice, ter družaben in sproščen večer obujanja spominov na delo in dogodivščine v vrtcu.

Zavedamo se, da brez preteklosti ni sedanjosti. Ravno zato spodbujamo medgeneracijsko sodelovanje, kjer se prepletajo izkušnje, modrost in energija. Takega povezovanja se veselimo tudi v bodoče.

Urška Novinič, ravnateljica Vrtca Miškolin

Bralna skupina iz Knjižnice Zalog

V maju smo se člani dveh bralnih skupin Pogovor ob knjigi iz Knjižnice Zalog in Srečanje s knjigo za starejše iz Knjižnice Otona Župančiča prvič srečali na medkulturni mobilnosti Erasmus+ v Donji Stubici pri društvu Kajkaviana. Njihovo poslanstvo je zbiranje, ohranjanje in promocija hrvaške kajkavske dediščine. Društvo je bilo ustanovljeno 9. februarja 1989 v gradu Stubički Golubovec, takrat zaprtem skladišču Narodne in univerzitetne knjižnice.

Poleg glavne dejavnosti zbiranja kajkavskih knjig in rokopisov ter oblikovanja zbirke, ki bi bila na voljo uporabnikom, se je porodila pobuda za ustanovitev Muzeja kajkavskih knjig, katerega organizator bi bila Kajkaviana. Društvo je nato začelo razvijati široko ponudbo kulturnih dejavnosti, od koncertov klasične glasbe, literarnih in umetniških razstav do založništva. Sedež imajo v vili Feller, kjer je konec 19. stoletja živel in deloval farmacevt, podjetnik in pionir industrijske proizvodnje zdravil na Hrvaškem Eugen Viktor Feller. V okviru Kajkaviane deluje tudi bralno društvo, s katerim smo se srečali in sodelovali v skupnem pogovoru o romanu Kmečki punt avtorja Augusta Senoe. Izmenjali smo si literarne izkušnje in raziskovali zgodovinske teme, ki jih roman odpira. V muzeju smo imeli priložnost doživeti te zgodovinske dogodke tudi s pomočjo sodobne tehnologije, kot je npr. virtualna resničnost (primer mečevanja vojakov). Ogedali smo si mogočni spomenik kmečkemu upor in Matiji Gubcu, delo kiparja Antuna Augustinčiča in njegovih sodelavcev, ter posedli pod mogočno lipo v Gornji Stubici, kjer so se včasih zbirali zatirani kmetje in se odločili za boj za staro pravdo.

Naslednji dan smo obiskali grad Veliki Tabor, katerega najimenitnejši lastniki so bili grofje Celjski. Z njimi

je povezana tudi najbolj znana legenda o Veroniki Deseniški, ki je živela v bližnji vasi Desinič.

Pot nas je nato vodila v Mestno knjižnico in muzej v Pregradi, kjer smo dobili pomemben vpogled v vlogo knjižnic in kulturnih ustanov pri ohranjanju dediščine. Muzej predstavlja zgodovino mesta Pregrada skozi tri stalne tematske razstave: numizmatično zbirko, zbirko rudarstva in geologije ter lekarniško zbirko Thierry. Vse to nam je v kajkavskem narečju predstavil ravnatelj Davor. Za konec smo obiskali še Staro selo Kumrovec.

Odzivi udeležencev so bili zelo pozitivni – navdušili so nas spoznavanje ljudi v lokalnem okolju, gostoljubnost domačinov, pestre aktivnosti in čudovita gričevnata pokrajina Hrvaškega Zagorja.

Knjižnica Polje

V Četrtni skupnosti Polje deluje osem civilnih iniciativ, toda le Združenje krajanov Spodnji Kašelj - Podgrad - Zalog je tista, ki je organizirana kot nevladna organizacija, s tem lahko zastopamo interese pri organih lokalne samouprave, državnih in sodnih organih. S svojim delom opozarjamo na probleme, ki se dogajajo na našem območju. Tako dosežemo, da pristojni organi probleme prej odpravijo.

V zadnjih mesecih smo v društvo prejeli nekaj nenavadnih pobud. Ko je bilo veselje nepopisno veliko, in sicer ob odprtju Kopališča Vevče, so posamezniki podali pobudo, da urgiramo na občini, da bi smeli kopališče obiskovati manjši štirinožni človekovi prijatelji. Nekateri so se zgražali, kako grozni so zaposleni na kopališču, saj njihovi otroci ne smejo s skirojem na kopališče. Drugim ni bilo všeč, ker niso ležalniki na travi ob Ljubljani. Ob novem šolskem letu pa kup vprašanj, zakaj semaforji ne delajo po željah ljudi, o parkiranju na zelenicah, gradnjah v gospodarski coni itd.

Lahko bi zapisali, da živimo v zelo liberalni družbi,

toda neke meje in pravila kljub temu so in bodo. Pobude, dane glede Kopališča Vevče, so nesmiselne, morda za tiste, ki so jih pisali, smiselne. Toda naj poudarimo, da naša civilna iniciativa ni ustanovljena z namenom, da posredujemo »probleme« na

pristojne institucije in si ob tem blatimo dobro ime. Tisti z resnimi nameni, z imenom in priimkom, posredujte sami takšne pobude na pristojne organe. Številne naše pobude, ki jih mesečno posredujemo že več let na pristojne organe, so bile uspešno rešene ali pa smo nanje dobili le negativen odgovor. Nekatero rešitve še pričakujemo. Pa naj zaključimo

s stavkom pokojnega predsednika države preko »luže«, ki je dejal: »Ne spraševati, kaj bo država naredila za vas, vprašajte se, kaj boste vi naredili za državo.« Preberimo si ta stavek, enkrat, dvakrat, trikrat, in življenje bo lepše ...

*Združenje krajanov
Spodnji Kašelj - Podgrad - Zalog*

Zeljada

Turistično društvo Zajčja dobrava že 22 let prireja turistično etnološko prireditve Zeljada na jasi v Zajčji dobri. Prizadevamo si, da obiskovalcem prikazemo vse, kar se okoli pridelave in kisanja zelja dogaja v našem kraju. Zeljade torej ne moremo organizirati brez prisotnosti domačih pridelovalcev zelja! Letos se je zgodilo, da sta sodelovanje odpovedala dva najpomembnejša udeleženca Zeljade iz našega okoliša. Poskušali smo ju nadomestiti z zeljarji iz naše bližnje okolice, vendar tudi pri tem nismo bili uspešni, tako da smo bili žal prisiljeni 14 dni

pred prireditvijo le-to odpovedati, kar smo soglasno potrdili na upravnem odboru društva. Za naslednje leto se že dogovarjamo, da bi mogoče koncept prireditve prilagodili nastalim razmeram in vse skupaj razširili na pridelovalce ostale zelenjave! Želimo pa tudi, da nam sporočite želje in pripombe naših krajanov in drugih obiskovalcev. Vsaka pripomba in priporočilo sta dobrodošla.

Se vidimo na prireditvi, pa kakor koli se bo že imenovala, v septembru 2026!

Edvard Podobnik v imenu TD Zajčja dobrava

TU ŽIVIJO PA PUJSKI ...

... NE, NE – TU SE VALJAJO OSLIČKI ...

Dobro leto nas loči, ko bomo praznovali deset let, odkar imamo v Zalogu nov Center Zalog. Lepo zgrajeno vizualno zgradbo v samem središču kraja. V njej trgovina, spodaj garažna hiša in v zgornjem nadstropju večnamenski prostori Mestne občine Ljubljana. V tej zgradbi se ponašajo nove police Mestne knjižnice Ljubljana, Enote Zalog. Tu lahko vadijo glasbeni navdušenci, tu se poslušajo pravljice, obnavljajo plesni koraki, družno poje ... Starejši se srečujejo ob zanimivih delavnicah in čas jim hitro teče. Rekreativni športniki igrajo v večnamenski dvorani. Najlepša pa je dvorana, kjer se dogajajo kulturne prireditve.

Zelo lep objekt. Marsikdo nam ga zavida. K nam pridejo tujci in se ne morejo načuditi, kaj vse naša

občina namenja za ljubiteljsko dejavnost. Resnično smo lahko ponosni, morda še bolj kot naši predniki, ko so leta 1947 zavihali rokave in z udarniškim delom postavili prvi dom kulture, kjer so se lahko družili.

Potem pa vstopimo v objekt. Stene popisane, porisane, na tleh ležijo odpadki, čeprav so koši za smeti le meter stran ... Na kaj pomisli obiskovalec, ko vidi to »ustvarjalnost« mladih po stenah. Da tu živijo pujski! Saj poznate pregovor, da tam, kjer osel leži, tam dlako pusti ...

Zakaj?

... sobota, 20. september 2025: ob vznožju stopnic stoji invalidski voziček. Prazen. Na tretji stopnici starček. Nekaj višje njegova žena. Brez noge, s kovinsko protezo ... Na ograji sloni bergla, z drugo si gospa pomaga, da osvaja stopnice, korak za korakom ... Mož jo spodbuja. Ko gledaš ta prizor, si lahko marsikaj misliš. Center Zalog je lahko res center mnogih možnosti, tudi rehabilitacijskih. Kako lepo bi bilo, ko bi tam mladi skrbeli za cvetje v koritih, ko bi bile stene čiste in urejene ... Je res to lahko samo fantazija ... Jutri bodo tudi ti mladi stari ...

Po jesenskih poteh

Letošnje poletje se je kmalu poslovilo in v deželo je stopila jesen, z njo pa barvna paleta jesenskih barvnih odtenkov, ki jo riše mati Narava. Dež je poskrbel, da so gobe rastle, bodičaste ježice pa kmalu začele padati na tla. Sprehod v naravo je bil nadvse zaželen, saj smo odhajali z mislimi, da bodo košare polne gob in kostanja. Ob tem se ni nihče vprašal, ali se znamo v gozdu obnašati. Stopamo izven uhojenih gozdnih poti, spotoma polomimo še kakšno vejo, ki nam je na poti, ali pa preizkusimo zmogljivost svojega kolesa. Če imamo kosmatinca, enega ali pa dva, ju spustimo, da prosto divjata sem ter tja. Smeti so zelo težke, zato jih je treba čim prej odvreči ...

To ni humorističen zapis, to je stvarnost. Zavedati se moramo, da je človek del narave. Spoštovati jo mora in pustiti, da diha s svojimi pljuči. Kako malo je treba, da smeti odnesemo do doma in jih tam vržemo v zabojnike. Kolesarski navdušenci lahko svoje sposobnosti dokazujejo v Koloparku. Obisk stavbne

dediščine na vrhu hriba naj poteka v spoštljivi tihoti narave, ob poslušanju ptic, šumenju potoka ...

Hoja naj poteka tam, kjer je dovoljena. Lastniki gozdov se upravičeno pritožujejo. Ponoči pa so tu živali, ki si iščejo hrano za preživetje. Zakaj bi jim omejevali prostor, saj s tem povzročamo škodo prav ljudem. Mar se tega ne zavedamo?

Lekarna Polje IV

Lekarna Ljubljana se trudi zagotavljati čim boljšo dostopnost do lekarniških storitev in strokovno lekarniško obravnavo v Mestni občini Ljubljana. V Četrtni skupnosti Polje je glede na potrebe lokalnih prebivalcev že pred petimi leti začela s postopki za ureditev nove lekarnice v novem stanovanjskem naselju. Takrat se v Lekarni Ljubljana še niso srečevali z izzivi, povezanimi s pomanjkanjem lekarniških

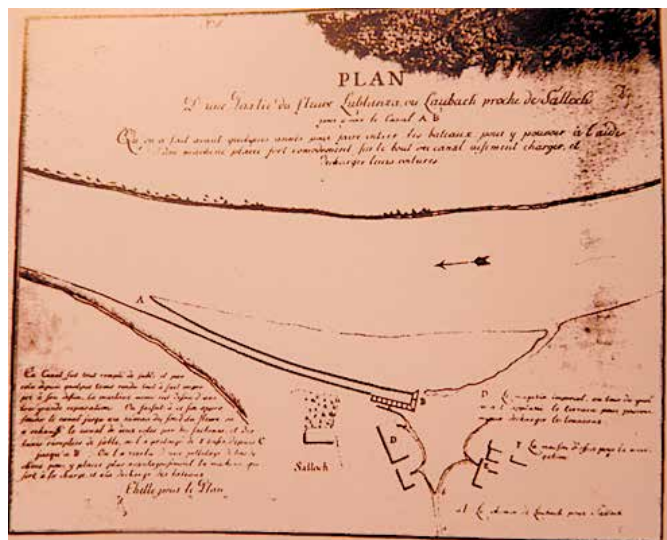
strokovnih delavcev. Zaradi dolgotrajnih birokratskih postopkov na strani države je trajalo več let, da je lahko začela s projektom izgradnje nove lekarnice. Gradbeno-inštalacijska dela v Lekarni Polje IV so zaključena, lekarnica je sodobno opremljena z lekarniškim robotom, pridobljena so vsa potrebna dovoljenja za odprtje. A ker se v lekarniški dejavnosti v zadnjih dveh letih na ravni celotne države soočajo s kritičnim pomanjkanjem strokovnega kadra, predvsem magistrov farmacije, in zanimanje za poklic lekarniškega farmacevta upada, v Lekarni Ljubljana še vedno potekajo aktivnosti zaposlovanja novega strokovnega kadra za delo v lekarni. Prizadevajo si, da bi novo lekarnico v Polju odprli čim prej, in glede na kadrovske situacije predvidevajo, da bo lekarnica svoja vrata odprla v prvem kvartalu prihodnjega leta. Do takrat je za prebivalce Polja na voljo za strokovni nasvet in izdajo zdravil Lekarna Polje na Cesti 30. avgusta 2.

Prihod in odhod Francozov iz naših krajev

Konec 18. stoletja in začetek 19. stoletja je bil zelo živahen v evropskem političnem prostoru. Avstrijsko cesarstvo se je zapletlo v vojno s Francijo (1792). Francozi so pod Napoleonovim vodstvom premagali Avstrijce v severni Italiji, kar je pomenilo za avstrijski dvor velik poraz. Avstrijski vojski so sledili ob Soči proti Koroški vse do Dunaja. Del francoskih čet pod poveljstvom generala Bernardotta je zasedel velik del Kranjske in Štajerske. Slovensko prebivalstvo je bilo zelo prestrašeno. V tem obdobju je veliko domačinov pobegnilo oziroma se skrilo v gozdove. General je pomiril javnost s posebnim razglasom, s katerim je jamčil za varnost ljudi. Tega generala so kasneje

Slovenci imeli radi in v lepem spominu, saj je veljal za pravičnega in poštenega človeka.

V vsem času zasedbe Francozov v slovenskih deželah so se ti znašli pod močnim propagandnim vplivom Avstrijcev, saj so ti imeli velik vpliv na ljudi, češ da so to zelo slabi ljudje. V ta namen so ljudi Francozi želeli pomiriti z različnimi razglesi in različno propagando v slovenskem jeziku. 31. marca 1797 so francoski vojaki vkorakali v Ljubljano in jo zasedli vse do sotočja Ljubljanice in Save. Teden dni kasneje (7. aprila 1797) je cesar Franc II. Habsburško-Lotarinški podpisal z Napoleonom premirje. Tri tedne kasneje je Napoleon prvič in zadnjič obiskal Ljubljano in jo dva dni kasneje

Načrt ureditve pristanišč za časa Ilirskih provinc, preslikava iz knjige Minke Jerebič, Rečno pristanišče Zalogo.

z vojsko zapustil. Preostali del vojske je Kranjsko zapustil v 14 dneh. Avstrija se je morala kot poraženka odpovedati številnim ozemljem.

Že leta 1805 so Francozi drugič zasedli dežele s slovensko govorečim prebivalstvom. 23. novembra 1805 so se francoske čete začele bližati Idriji. Še pravočasno se je umaknila avstrijska vojska, saj so bili Kranjci na njihovi strani in jim pomagali pri begu. Avstrijci so iz Idrije odpeljali vse zaloge živega srebra. Z vozovi so ga pripeljali do pristanišča v Zalogu, ga naložili na tombase in ga odpeljali do Zagreba. Slovenci Francozov niso marali, saj so uvedli visoke davke. Te so poimenovali »fronki«. Na svetega Štefana večer je prišlo ponovno do podpisa premirja. Francoske čete so konec leta 1805 zapustile slovensko ozemlje.

Štiri leta kasneje so se razmere med Avstrijci in Francozi poslabšale. Prišlo je do nove vojne, v kateri so Francozi premagali Avstrijce. To je bil že tretji poraz avstrijske vojske. Tokrat je Napoleon ubral povsem drugačno taktiko in na dan podpisa mirovnega sporazuma, 14. oktobra 1809, ustanovil Ilirske province. Na mirovnih pogajanjih v Schönbrunnu so morali Habsburžani prepustiti Napoleonu polovico s Slovenci poseljenega ozemlja (Goriško, Trst, avstrijsko Istro, Kranjsko, zahodno polovico Koroške) in vse ozemlje južno od Save med Kranjsko in Bosno (del provincialne Hrvaške in Vojno krajino ter ogrsko primorje z Reko). Napoleon je za glavno mesto Ilirskih provinc določil Ljubljano. Prvi guverner je bil maršal Marmont. Ustanovitev provinc je imela pomen velikega gospodarskega in vojaškega položaja v tem delu Evrope. Trgovska pot je potekala tako po kopnem, morju kot po rekah. S tem pa je bila popolnoma prekinjena trgovska pot med Avstrijo in morjem. Uveljavile so se carinske zapore. Trgovanje je bilo izrazito med vzhodom in otomanskim cesarstvom.

Ilirske province so pripadale francoskemu cesarstvu, čeprav niso bile njegov sestavni del. Med ozemlji, ki

jih je osvojila Napoleonova vojska, so imele poseben položaj. Prebivalci so imeli ilirsko državljanstvo. Na njihovem ozemlju so izobešali francosko zastavo in uporabljali cesarski grb. Veljali so francoski zakoni, vendar ne vsi. Nekatere ustanove so nosile cesarsko, druge pa ilirsko ime. Ilirski uradi so bili podrejeni pariškim ministrstvom, zanje pa je bilo pristojno višje sodišče v Parizu.

Napoleon je 15. aprila 1811 izdal dekret, s katerim je razdelil provinco Ilirijo na tri upravne enote: Ljubljano, Novo mesto in Postojno. Nižje enote so bili sodni okraji, imenovani kantoni. V vsakem kantonu je bilo okoli 120 občinskih okolišev oziroma občin (merije). Zalogo je prav zaradi velikega rečnega pristanišča in s sodobno infrastrukturo postal občina Zalogo. Občina je obsegala naselja Zalogo, Laze, Gostinco, Podgrad, Zgornji in Spodnji Kašelj, Vevče, Slape, Studenec, Selo, Moste, Spodnja in Zgornja Zadobrovo, Sneberje, Šmartno in Hrastje. Prvi župan je bil Karel Bezlan.

Francozi so za čas Ilirskih provinc za Slovence storili marsikaj dobrega, čeprav jih domačini niso marali. Uvedli so enakost pred zakonom in splošno vojaško obveznost za vse državljane, poenotili so davčni sistem in odpravili davčne privilegije. Cerkvi so odvzeli posvetne zadeve, zato je moral župan upravljati z uradnimi knjigami. Vpeljana je bila civilna poroka. Francozi so poddržavili sodstvo, zemljiškim gospodom so bile odvzete vse javne funkcije, vpeljali so sodobno upravo in v celoti modernizirali šolstvo. Med prebivalci se je začelo širiti razsvetljenstvo. Kmet je postal enakopraven državljan. Odpravljena je bila tlaka. Zemljiška gosposka je izgubila upravne in sodne pravice, ostala jim je zemlja v upravljanju. Spremembe so se dogajale tudi na področju šolstva. Cerkvi je bil odvzet nadzor nad šolstvom. Francozi so bili prepričani, da Slovenci, Hrvatje, Srbi in na tem ozemlju živeči Nemci in Italijani govorijo ilirsko. Pri

Vojaška oblačila pehote v letih 1798–1815.

sporazumevanju na uradih so bili veliki problemi. Čas Ilirskih provinc je bil kratek. Že poleti leta 1813 se je vojna sreča obrnila na stran Avstrijskega cesarstva. Avgusta in septembra so Ljubljano zasedle avstrijske čete in leta 1814 se je Francija s prvim pariškim mirovnim sporazumom odrekla Ilirskim provincam. V času Ilirskih provinc je bojna črta potekala prav po reki Ljubljanici in to ravno v neposredni bližini pristanišča. V Lavrenčkovi hiši, ki je bila nekoč carinski urad, v času Ilirskih provinc pa gostilna, pošta in občina, je bil ubit francoski vojak. To se je zgodilo 28. septembra 1813. Tega dne je Zalog zapustil zadnji francoski vojak. Zmotno je prepričanje, da so Francozi iz Ilirskih provinc odšli miroljubno. Cel september 1813 so potekali srditi boji med Francozi in Avstrijci. Najbolj odmevna bitka

za ilirsko prestolnico Ljubljano je bila v dolini Glinek v Zalogu pri Škofljici. Celodnevna bitka med cesarsko-avstrijskimi enotami pod vodstvom avstrijskega polkovnika Bogdana Milutinovića in francosko-italijanskimi enotami pod vodstvom podkralja Italije, princa Evgena de Beauharnaisa, je zaradi velikih izgub prisilila francosko-italijanske enote v umik proti Ljubljani. Ljubljana je bila osvobojena 3. oktobra 1813. Vojna pa se je premaknila v osvoboditev Dalmacije in Boke Kotorske, ki je trajala vse do aprila 1814. Na krvave boje za osvoboditev Ljubljane, ki so se odvijali septembra 1813 v dolini Glinek, so nad to dolino postavili kapelico. Slednja stoji še danes. Škof Anton Bonaventura Jeglič jo je blagoslovil 16. junija 1899.

Mladi slikarski talent iz Zgornjega Kašlja – Anže Kalin

V Četrtni skupnosti Polje delujejo štiri osnovne šole in dva vrtca z več enotami. V teh ustanovah učitelji spodbujajo mlade k umetniškemu izražanju, zato ni presenetljivo, da med nami vznikajo talenti, ki se kasneje izkažejo tudi zunaj šolskih zidov. Eden takih je Anže Kalin iz Zgornjega Kašlja, mlad umetnik, katerega slike izžarevajo žive barve in ljubezen do narave.

Anže, za začetek – nekaj o sebi.

Sem Anže, star 20 let, študent predšolske vzgoje. Umetnost, predvsem slikarstvo, je moja velika strast in eden najljubših načinov preživljanja prostega časa. Ker ga ni veliko, je vsak ustvarjalni trenutek še posebej dragocen. Slikanje mi pomeni več kot razvedrilo – omogoča mi ustvarjanje nečesa edinstvenega. Rad izdelujem tudi voščilnice, berem knjige, predvsem s psihološko vsebino.

Kdaj ste začutili svojo umetniško nadarjenost in kakšno podporo ste imeli doma?

Risati sem začel že zelo zgodaj – vsak dan, najraje s flomastri. Starši in sorodniki so me spodbujali, navdušeni nad mojimi risbami. Veliko sem risal z dedkom, ki je sam odličen risar, tudi oče zna lepo risati. Talent so prepoznale tudi učiteljice likovne vzgoje, ki so mi pogosto zaupale zahtevnejše naloge. Domači so mi vedno omogočali kakovostne materiale in me spodbujali k umetniški poti, čeprav sem se odločil drugače.

Katere tehnike najraje uporabljate in kateri motivi vas navdihujejo?

Zadnjih osem let najraje slikam z akrilnimi barvami na platno. Prej mi je bil blizu impresionistični slog z debelimi nanosi barve, zdaj pa mi je ljubše realistično slikanje, kjer z več tankimi plastmi barve ustvarjam globino (tehnika glazing). Med najljubšimi motivi so pokrajine, rože in živali, zlasti morske. Moje slike so živahne in barvite – odsevajo optimizem in svetlobo.

Kakšno vizijo imate za prihodnost?

Želim si, da bi v slikanju še naprej užival in napredoval, ne pa, da bi postalo moja služba. Če bi moral slikati, bi izgubilo čar. Zato želim, da ostane prijeten hobi in morda dodaten zaslužek. Moje poslanstvo pa ostaja delo v vrtcu.

Z mladim umetnikom se je pogovarjala mag. Minka Jerebič, ki mu ob koncu pogovora želi, naj še naprej sledi svojim sanjam in ustvarja z navdihom.

PRAZNIČNI BAZAR

Vabimo vas, da se nam pridružite v torek,
25. novembra 2025, ob 17.00,
v športni dvorani Osnovne šole Kašelj.

S svojimi izdelki se bodo predstavili vrtci
in osnovne šole, popoldan pa vam bomo
popestrili še z otroško predstavo.

Četrtna skupnost
Polje
Mestna občina
Ljubljana

